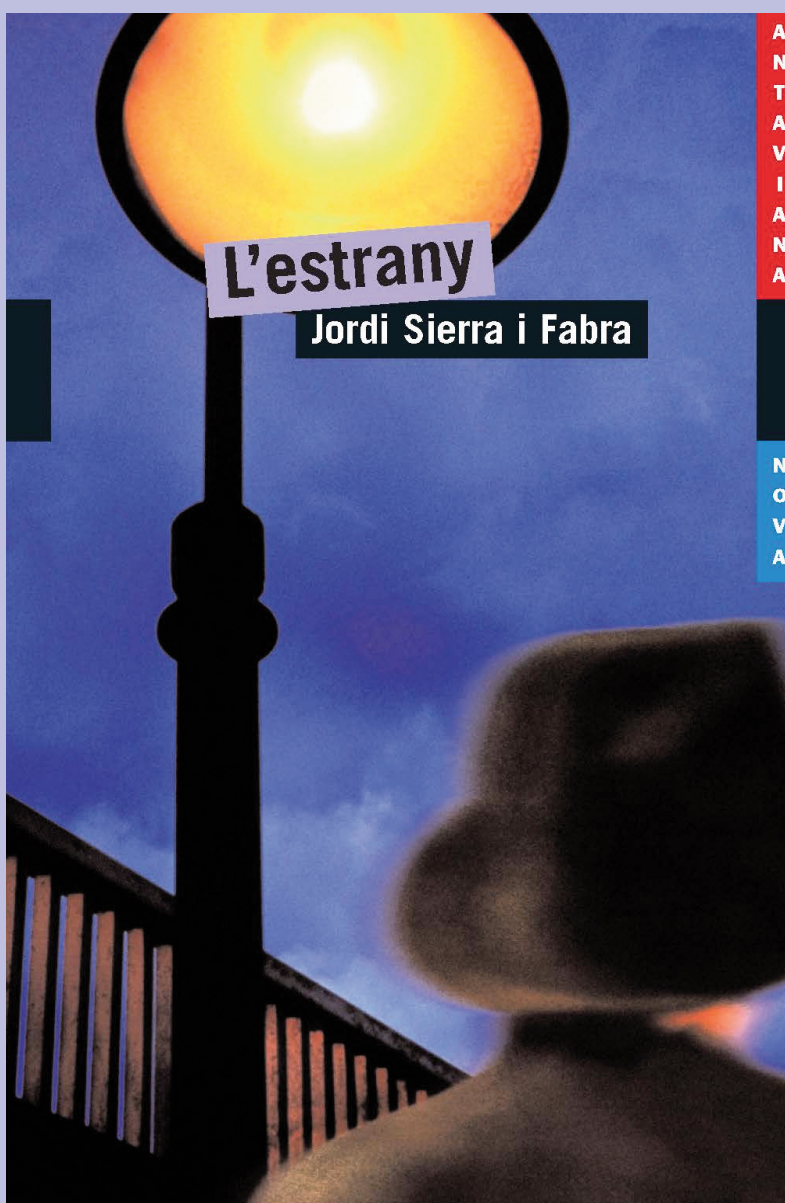

LECTURA ACTIVA

BARCANOVA
EDITORIAL

Literatura Juvenil - Antaviana Nova - Sèrie blava

EINES PER TREBALLAR LA LECTURA A LES AULES

Mireia Cabutí

ÍNDEX

L'OBRA I EL SEU ENTORN

Fitxa tècnica	3
Introducció	3
L'autor	4
L'argument	4
Gènere, estil i context literari	5
Tema i subtemes	5
Informació complementària sobre l'autor i la seva obra	8

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

Abans de la lectura	13
Durant la lectura	16
Després de la lectura	46
Avaluació	48

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

Reforç	51
Ampliació	53

L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA

Opinions i valoracions	56
------------------------------	----

PROPOSTES LÚDIQUES

Activitats	59
------------------	----

INTERDISCIPLINARIETAT

Activitats	61
------------------	----

LITERATURA COMPARADA

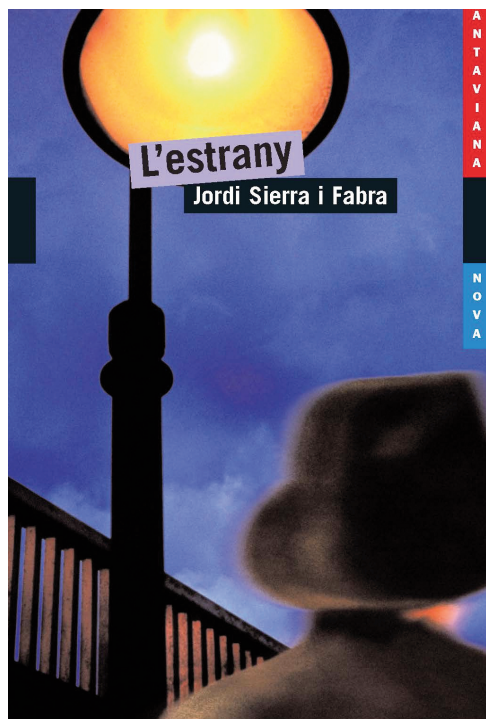
Activitats	66
------------------	----

SOLUCIONARI

68

L'OBRA I EL SEU ENTORN

FITXA TÈCNICA

Títol: *L'estrany*

Autor: Jordi Sierra i Fabra

Foto de la coberta: Deborah Davis / Getty Images

Editorial: Barcanova

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2012

Col·lecció: «Antaviana Nova», Sèrie blava, 184

Pàgines: 182

A
N
T
A
V
I
A
N
A

N
O
V
A

INTRODUCCIÓ

L'estrany és una novel·la recomanada per a lectors a partir del primer cicle de l'ESO, i va ser la guanyadora del premi Barcanova de literatura infantil i juvenil 2011. El jurat, presidit per Teresa Colomer, en va destacar l'equilibri entre la duresa, la naturalitat de la vida quotidiana, l'alegria de la infantesa i l'acció de l'aventura, i la va considerar una obra notable que vol transcendir les referències properes per recrear l'estat de qualsevol lloc sense llibertat.

Es tracta d'una història que, tot i que inicialment es podria definir com a realista, permet que el lector s'endinsi en un món cada cop més fantàstic gràcies al seu protagonista, en Daniel, fins al punt que aquest arriba a plantejar-se si els extraterrestres existeixen realment, si conviuen amb nosaltres i si hi ha vida en el més enllà.

L'obra fa reflexionar, d'una banda, sobre alguns aspectes de la vida que podrien ser propers als nostres en un futur no gaire llunyà o en algun altre punt de l'univers, i que en alguns indrets ja són una realitat, com la por com a conseqüència d'una guerra, d'una dictadura i, per tant, d'uns governants que imposen moltes prohibicions, i, de l'altra, sobre les esperances i els somnis d'un infant que aspira a un món millor lluny del que li ha tocat viure, tot gràcies a l'aparició del misteriós senyor Víctor.

L'OBRA I EL SEU ENTORN

L'AUTOR

En Jordi Sierra i Fabra va néixer a Barcelona el 1947 i és autor de nombroses obres publicades tant en català com en castellà. Algunes de les seves obres han estat traduïdes a diverses llengües i fins i tot han estat publicades a l'Amèrica del Sud. Escriu sobre temes d'actualitat i en les seves obres utilitza una gran diversitat de registres.

També ha estat un estudiós de la música i ha fundat diverses publicacions musicals, com, per exemple, *El gran musical*, *Disco Expres*, *Popular 1*, *Top Magazine*, *Extra*, *Super Pop*...

L'any 2004 va crear la Fundació Jordi Sierra i Fabra, destinada a promoure la creació literària entre els joves, i també va impulsar la Fundación Taller de Letras Jordi Sierra i Fabra para Latinoamérica, amb seu a Medellín (Colòmbia). El 2010 va rebre el premi IBBY-ASAH de promoció de la lectura pel pla lector desenvolupat a la ciutat colombiana.

Moltes de les seves obres han estat portades al teatre i al cinema i ha guanyat diversos premis literaris, entre els quals destaca el premi Barcanova de literatura infantil i juvenil 2011 amb la novel·la *L'estrany*.

L'ARGUMENT

En un país sotmès a una dictadura, on tot és tristesa i por i on predominen les prohibicions, com el fet de no poder llegir alguns llibres, viu en Daniel, un noi ple de somnis, il·lusions i fantasies a qui malauradament ha tocat viure una altra realitat. El pare és a la presó —el nou govern diu que és un traïdor— i la família només el pot visitar un cop al mes. No saben si en sortirà algun dia o si serà afusellat, com molts altres detinguts.

Darrerament, la policia ha deixat en pau en Daniel i la seva mare i els vigilen en la distància, com a la resta de ciutadans. A la mare li costa tirar endavant tota sola i, per això, un bon dia decideix llogar una habitació. D'entrada, a en Daniel no li fa gaire gràcia que un «estrany» entri a casa seva, però l'arribada d'aquest personatge li desperta la curiositat i l'excitació, ja que pensa que ara potser passaran coses noves a casa.

I no s'equivocava, ja que l'hoste, el senyor Víctor, és un senyor gran força misteriós que té molt poc equipatge, carrega una maleta molt pesant i camina gràcies a l'ajuda d'un bastó.

El senyor Víctor es reclou a la seva habitació, de la qual gairebé no surt, i parla poc. Tanmateix, és respectuós i agraït amb la mare i amb el nen. De mica en mica, en Daniel se sent atret i encuriosit per l'hoste, fins al punt que s'hi obsessiona i decideix espigar-lo. Aleshores, descobreix per quin motiu camina coix i també que porta una cama de metall amb amagatall inclòs. El noi també entra d'amagat a la seva habitació i fa altres descobriments que el porten a pensar que el senyor Víctor ve d'un altre planeta.

L'OBRA I EL SEU ENTORN

L'ARGUMENT

En Daniel el segueix cada vegada que surt de casa, fins que l'home el descobreix. Tanmateix, en lloc d'enfadar-se, el senyor Víctor el converteix en el seu confident i còmplice: tots dos compartiran un secret fins al final, quan el noi l'ajudarà a escapar-se i veurà el final meravellós i espectacular que tant havia somiat, imaginat i esperat.

Però el senyor Víctor no li falla i, malgrat que fuig, compleix la seva paraula, torna i soluciona el que ha deixat pendent: canviar el govern, transformar la societat i tornar-li la llibertat, incloent-hi, evidentment, la del pare d'en Daniel.

GÈNERE, ESTIL I CONTEXT LITERARI

L'estrany és una novel·la que pertany al gènere narratiu, al subgènere fantàstic, fins i tot de ciència-ficció, perquè tot i que al començament es podria considerar realista, a mesura que avança es converteix en fantàstica.

Està escrita en un registre estàndard que no presenta cap dificultat per a alumnes a partir del primer cicle de l'ESO i hi predomina el diàleg, la qual cosa hi dóna agilitat i fluïdesa.

La novel·la està escrita en primera persona. El narrador, en Daniel, explica la seva visió de la societat, els pensaments i sentiments davant el fet de tenir un «estrany» —el senyor Víctor— a casa, de rellogat... És gràcies a en Daniel que coneixerem tota la història i també les seves valoracions.

Es tracta, doncs, d'un narrador protagonista que transmet una visió subjectiva i parcial dels fets, que narra tot el que veu, passa i sap en cada moment de l'obra.

TEMA I SUBTEMES

En la novel·la d'en Jordi Sierra i Fabra es poden deduir diversos temes a partir de l'argument. Un dels temes principals és la **manca de llibertat** i, en conseqüència, la **por**:

«A casa, la tristesa constant de la mare, la falta de diners, la sensació que la vida s'havia aturat. I al carrer, tota aquella por heretada del final de la guerra, el silenci, les mirades fugisseres de les persones, la buidor que ho embolcallava tot com un mantell invisible.» (p. 11)

«Ens havien deixat en pau, però la mare continuava caminant pel carrer amb el cap cot, els ulls clavats a terra, i em recordava a cada moment que fes bondat, que no em fiqués en embolics [...].

Això és el que deia la mare.

Però a mi em costava caminar pel carrer amb el cap cot.

Tot i que reconec que em posava a tremolar davant d'un uniforme.» (p. 16)

L'OBRA I EL SEU ENTORN

TEMA I SUBTEMES

Aquesta por sempre acompanya el nen que no ha viscut cap altre món i que ara troba que totes les seves il·lusions, els seus pensaments i els seus somnis s'han vist frustrats:

«Jo volia cridar-li que el meu pare no havia començat cap guerra, que simplement era un senyor que treballava en una impremta i a qui van empènyer a agafar una arma per defensar una Constitució [...]. Vaig restar quiet, un cop més, com sempre, per les paraules de la mare gravades amb foc al meu cervell: "No et fiquis en cap embolic"[...].» (p. 29)

«La imaginació creava expectatives falses, donava ales a ments que no era bo que en tinguessin. [...] Ells, els qui manaven, ja pensarien per nosaltres.» (p. 50)

Però els adults també tenen por de manifestar opinions sobre alguns temes:

«Eren temes espinosos. Les noves lleis no prohibien específicament parlar de coses fantàstiques o irreal, però les autoritats vetllaven escrupolosament pel que elles anomenaven "el pensament racional", és a dir, que tot allò que s'allunyés de la lògica o els cànons establerts podia ser perillós.» (p. 50)

I el nen també té por de la presó, quan va a visitar el seu pare:

«La presó imposava respecte.

Però sobretot feia por.

Tantes persones privades de llibertat. Tantes angoixes. Tanta solitud.» (p. 55)

I també en té la mare en descobrir que el senyor Víctor ha deixat un llibre al seu fill:

«Et va deixar... un llibre? —L'encarcament de la mare va ser tan intens que em va fer la sensació que estava a punt de trencar-se. [...]

—I si és a la llista de llibres prohibits? —va preguntar la mare sospirant, amb la por reflectida als ulls [...].» (p. 62)

«—No es tracta del tema, Daniel. Es tracta del que l'autor ha volgut dir en escriure la seva història [...]. Per això els llibres són perillosos per a persones com ells, i per això els prohibeixen. En els llibres hi ha idees. Aquesta és la seva força. [...] —El va sacsejar amb la mà—. Representa la llibertat, i per això els fa tanta por.» (p. 64)

L'OBRA I EL SEU ENTORN

TEMA I SUBTEMES

Com a subtema, destaca la **vida extraterrestre**. En trobem exemples en els fragments següents:

«—Vostè creu que hi ha vida en altres planetes?

Eren temes espinosos. Les noves lleis prohibien específicament parlar de coses fantàstiques o irrealistes [...].

Així doncs, la pregunta vorejava els límits del risc i el professor de geografia i història ho sabia.

Però era la seva classe.

I nosaltres el seu públic.» (p. 50-51)

«—Com podrien ser aquests habitants de l'espai? —Em vaig atrevir a continuar per aquella porta oberta.» (p. 52)

«—Em fa l'efecte que el senyor Víctor no és humà.

En Robert i la Sara es van aturar en sec.

Ni l'un ni l'altre no van badar boca; simplement em van mirar, expectants.

—Crec que és un robot, un ésser metàl·lic i que, per tant, no és d'aquest món, sinó d'un altre.

—I què hi fa, aquí? —va preguntar la Sara.

—Ha vingut a la Terra a recollir informació.» (p. 96)

«No vam aconseguir gaire més, llevat de passar una bona estona discutint i proposant teories sobre la identitat terrenal o extraterrestre del senyor Víctor [...]. L'única cosa que necessitava a partir d'aquell moment era informació.

Saber-ne més coses.

Per exemple d'on venia.

I com havia arribat, quan marxaria, què faria...

Des d'aquell instant, la meua vida ja no va ser la mateixa.» (p. 98-99)

L'OBRA I EL SEU ENTORN

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'AUTOR I LA SEVA OBRA

En Jordi Sierra i Fabra ha publicat, entre d'altres, aquestes obres:

- ¡Sorpresas! (Ed. SM, 1982)
- Nuevas sorpresas (Ed. SM, 1985)
- ¡¡¡Lambertooo!!! (Ed. Anaya, 1988)
- El largo camino (Ed. Everest, 1989)
- Històries sorprenents (Ed. Edelvives, 1989)
- Temps de gebre (Ed. Cruïlla, 1990)
- Aydín (Ed. Edebé, 1994)
- La fàbrica de núvols (Ed. Cruïlla, 1994)
- Un cabell blanc en un cap pelut (Ed. Columna, 1995)
- El cas del quadre desaparegut (Ed. La Galera, 1996)
- Sólo un día de más (Ed. Edebé, 1997)
- ¡Espera, Nza! (Ed. La Galera, 1998)
- Cabello blanco en cabeza peluda (Ed. Bruño, 1999)
- La reina de los cielos (Ed. Everest, 2000)
- L'4SS4SS1N4T D3L PROF3SSOR D3 M4T3M4T1QU3S (Ed. Barcanova, 2001)
- La biblioteca dels llibres buits (Ed. Cruïlla, 2002)
- El meu primer llibre d'òpera (Ed. Empúries, 2002)
- El fantasma de la biblioteca (Ed. Cruïlla, 2003)
- Sóc especial per als meus amics (Ed. Edebé / Fundación Síndrome de Down, 2003)
- Què seré quan sigui gran? (Ed. Edebé / Fundación Síndrome de Down, 2003)
- Els meus germans i jo (Ed. Edebé / Fundación Síndrome de Down, 2003)
- Beltibèria i Saragatània (Ed. Planeta Oxford, 2004)
- L'home que va perdre la seva imatge (Ed. Barcanova, 2004)
- El CD diabòlic (Ed. Cruïlla, 2005)
- Una (estupenda) historia de dragones y princesas (...más o menos) (Ed. Alfaguara, 2005)
- El nen que vivia als estels (Ed. Grup Promotor d'Ensenyament Santillana, 2006)
- Òperes explicades per a nens (Ed. Empúries, 2006)

L'OBRA I EL SEU ENTORN

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'AUTOR I LA SEVA OBRA

- *La casa vella* (Ed. Destino, 2007)
- *El asesinato de la profesora de lengua* (Ed. Anaya, 2007)
- *La gran aventura* (Ed. Bambú, 2007)
- *La fabulosa llegendà del Rei Artús* (Ed. Edebé, 2008)
- *Diario de un pardillo* (Ed. Destino, 2010)
- *16 músics molt, molt importants* (Ed. Brúixola, 2011)
- *El drac, la princesa, sant Jordi i la rosa* (Ed. Brúixola, 2012)

També ha guanyat, entre d'altres, aquests premis:

- 1981 Premi Gran Angular per *El cazador*
- 1983 Premi Gran Angular per *...en un lugar llamado Tierra*
- 1990 Premi Vaixell de Vapor per *Un llibre monstros*
- 1991 Premi Gran Angular per *El último set*
- 1993 Premi Columna Jove per *El temps de l'oblit*
- 1994 Premi Edebé de Literatura Infantil per *Aydín*
- 1996 Premi Joaquim Ruyra per *Concert en sol major*
- 1998 Premi Columna Jove per *L'or dels déus*
- 1998 Premi Vaixell de Vapor per *Les històries perdudes*
- 2002 Premi Abril per *En un lugar llamado guerra*
- 2003 Premi Ramon Muntaner per *A l'altra banda del mirall*
- 2004 Premi Nèstor Luján de novel·la històrica per *La pell de la revolta*
- 2005 Premi Protagonista Jove per *A l'altra banda del mirall*
- 2006 Premi Edebé Juvenil per *Llamando a las puertas del cielo*
- 2007 Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil per *Kafka y la muñeca viajera*
- 2007 Premi Bancaixa Ciutat d'Alzira de Narrativa Juvenil per *Els focs de la memòria*
- 2009 Premi Protagonista Jove per *Kafka i la nina que se'n va anar de viatge*
- 2010 Premi El Barco de Vapor per *Historia de un segundo*
- 2011 Premi de Novela Ciudad de Torrevieja per *Sombras en el tiempo*
- 2011 Premi Barcanova de Literatura Juvenil per *L'estrany*

L'OBRA I EL SEU ENTORN

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'AUTOR I LA SEVA OBRA

Si voleu saber més coses sobre l'autor i la seva obra, podeu consultar aquests webs:

www.sierraifabra.com

(Pàgina web oficial d'en Jordi Sierra i Fabra.)

www.sierraifabra.com/2011/es_funcacion_JSf.php

(Web de la Fundació Jordi Sierra i Fabra, creada l'any 2004 per ajudar els escriptors joves. Cada any convoca un premi literari per a menors de divuit anys.)

www.sierraifabra.com/2011/es_fundacion_taller.php

(Web de la Fundación Taller de Letras Jordi Sierra i Fabra para Latinoamérica, amb seu a la ciutat colombiana de Medellín, creada l'any 2004 per fomentar la lectura i estimular la creació literària. Desenvolupa projectes socials de lectura i escriptura perquè tant els infants com els joves amb vulnerabilitat cultural puguin millorar la seva qualitat de vida.)

www.lecturalia.com/s/jordi-sierra-i-fabra

(Pàgina web de Lecturalia, una xarxa social de literatura, comunitat de lectors i comentaris de llibres, dedicada a en Jordi Sierra i Fabra.)

www.escriptors.cat/autors/sierraj/

(Pàgina web de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana dedicada a en Jordi Sierra i Fabra.)

www.youtube.com/watch?v=Rj0OW2A9EcM

(Vídeo en què en Jordi Sierra i Fabra explica l'argument de la novel·la *L'estrany* i dona tres raons per llegir-la.)

L'OBRA I EL SEU ENTORN

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'AUTOR I LA SEVA OBRA

www.ara.cat/llegim/Premis_Barcanova-Jordi_Sierra_i_Fabra_0_680332159.html

(Article que el diari Ara va dedicar a en Jordi Sierra i Fabra l'11 d'abril de 2011 després d'haver guanyat el desè premi Barcanova de literatura infantil i juvenil amb *L'estrany*.)

www.elpais.com/edigitales/entrevista.html?encuentro=9007

(Entrevista a en Jordi Sierra i Fabra publicada en el diari digital *El País* el 17 d'abril de 2012.)

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Democràcia>
www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0096412&BATE=democr%25C3%25A0cia

(Hi podeu consultar la definició del concepte *democràcia*.)

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Dictadura>
www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0099061&BATE=dictadura

(Hi podeu consultar la definició del concepte *dictadura*.)

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Llibertat>
www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0191418

(Hi podeu consultar la definició del concepte *llibertat*.)

www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0023623&BATE=Albert%2520Einstein
http://ca.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein
www.aldeaglobal.net/einstein/albert.htm

(Pàgines web dedicades al científic Albert Einstein.)

L'OBRA I EL SEU ENTORN

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOBRE L'AUTOR I LA SEVA OBRA

ca.wikipedia.org/wiki/Ray_Bradbury
www.raybradbury.com/
www.literareafantastica.com.ar/biobrad.html

(Hi podeu consultar informació sobre Ray Bradbury, autor de la novel·la *Fahrenheit 451*.)

www.francoistruffaut.com/
www.biografiasyvidas.com/biografia/t/truffaut.htm
http://ca.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Truffaut

(Hi podeu consultar informació sobre François Truffaut, que va dirigir la versió cinematogràfica de la novel·la *Fahrenheit 451*.)

www.biografiasyvidas.com/biografia/o/orwell.htm
www.bibliopolis.org/articulo/1984.htm
www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0047827

(Hi podeu consultar informació sobre George Orwell, autor de la novel·la *1984*.)

PROPOSTES DE COMPRESIÓ LECTORA

ABANS DE LA LECTURA

1. Per familiaritzar-te amb la novel·la, completa aquesta informació:

Títol:

Autor:

Fotografia de la coberta:

Editorial:

Col·lecció:

Any de la primera edició:

Pàgines:

2. Escribe una biografia breu, però completa, sobre l'autor i indica-hi quins altres llibres ha escrit a més de *L'estrany* i quins premis ha guanyat.

This image shows a single page of white paper with horizontal blue lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper or a document template. There are no margins, text, or other markings on the page.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

ABANS DE LA LECTURA

3. Digues el títol d'altres obres d'en Jordi Sierra i Fabra que hagi llegit i explica'n l'argument.

[illegible]

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

ABANS DE LA LECTURA

4. Qui creus que pot ser aquest estrany a què es refereixen el títol de l'obra i la contraportada? Fes una descripció acurada de com te l'imagines i completa la descripció amb un dibuix.

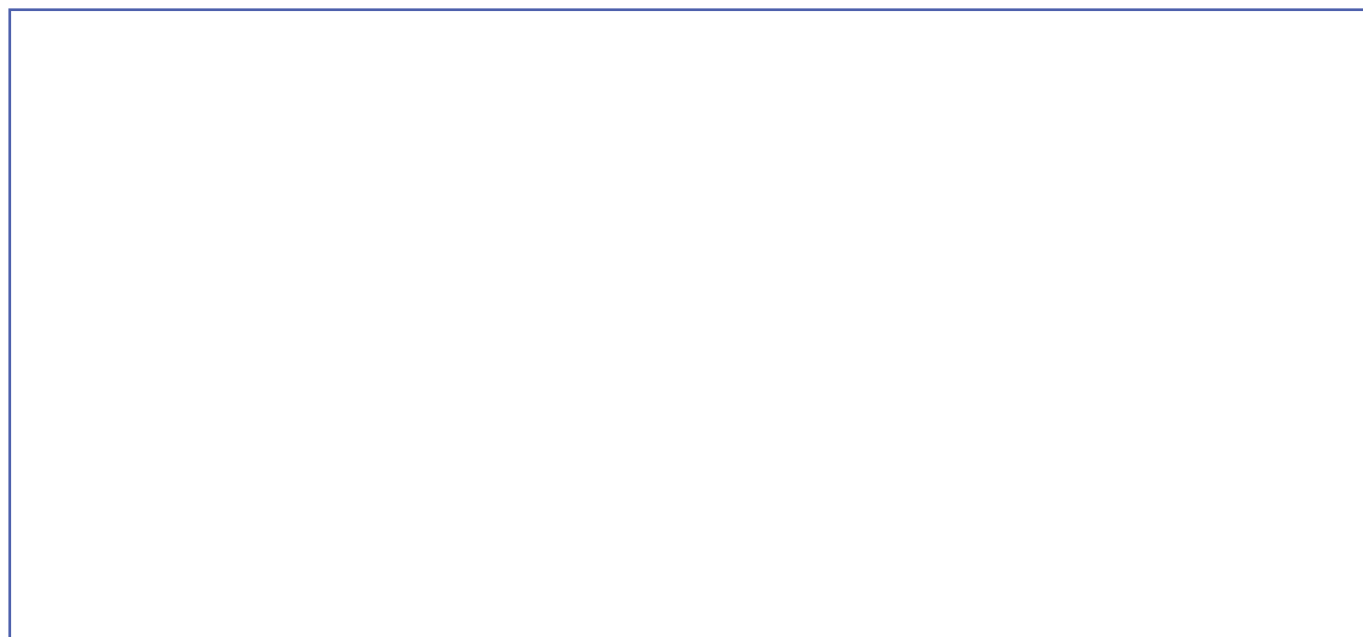
PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

1. En el capítol 1, abans de presentar-se, el protagonista i, alhora, narrador informa el lector de l'arribada d'un hoste a casa seva, ja que la seva mare ha decidit llogar una habitació.

a) Descriu com és aquesta habitació.

b) Descriu com és la teva habitació, explica com t'hi sents, què és el que més t'agrada i el que menys i després fes-ne un dibuix o enganxa'n una fotografia.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

2. Llegeix la reflexió que fa en Daniel, el protagonista, en la pàgina 15:

«[...] la història l'escriuen els vencedors.

A nosaltres ens havia tocat perdre.

Quina paraula més horrible.

Perquè perdre, al cap i a la fi, no és dolent. Jo perdo molts partits quan jugo a futbol i m'és igual, ens ho hem passat bé, que és el que compta. El pitjor de perdre és quan a més et prenen coses i t'insulten, i et sents malament, com si ells tinguessin la raó i tu no.»

a) Com valores les paraules d'en Daniel? Per què?

b) I el fet de guanyar i perdre? Justifica la resposta.

c) Com et sents quan perds en un joc o en alguna altra activitat?

d) Creus que ets un bon perdedor o perdedora i que saps acceptar la derrota?

e) Com reacciones quan guanyes i els altres perden?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

3. Llegeix com es descriu en Daniel en les pàgines 16 i 17 i contesta les preguntes:

«Ah, ara que hi penso, em dic Daniel i aquesta és la història del que em va passar quan era petit. [...] I no em pregunteu pas on visc, perquè no cal. Podria ser la vostra ciutat demà, o d'aquí a uns quants anys, si no protegiu la llibertat i la democràcia. Ni em pregunteu quan va passar. Tant és una data com una altra. Va succeir i prou. I jo era allà. Un nen ple de somnis, il·lusions, fantasies...»

a) Com interpretes les paraules d'en Daniel?

b) A partir d'aquestes paraules, com te l'imagines? Descriu-lo a continuació.

4. Fixa't que acaba dient que era un nen ple de somnis, il·lusions, fantasies...

a) I tu, com et consideres?

b) Quins somnis i il·lusions tens o has tingut de més petit?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA DURANT LA LECTURA

5. Com es diuen la mare i el pare del protagonista? Subratlla les respostes correctes.

Dídac

Raquel

Robert

David

Ramon

Víctor

Sara

Rosa

Diana

Rebeca

Irene

Joan

6. En el capítol 3, finalment arriba el senyor Víctor, l'hoste tan esperat. Descriu-lo, destaca'n els trets més importants i fes-ne un dibuix.

[illegible]

100

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA DURANT LA LECTURA

7. Quin és l'únic equipatge que porta l'hoste quan arriba al pis?

8. En Daniel està a punt d'acabar el curs escolar i un matí li toca «alliçonament moral».

a) En què consisteix?

b) Trobes cap paral·lelisme semblant a la teva escola? En cas afirmatiu, descriu-lo i digues si el consideres profitós i per què.

9. D'aquesta xerrada o alliçonament que els nois i les noies reben a l'escola es pot deduir com es vivia abans d'aquesta guerra i com es viu ara amb el nou govern. Resumeix-ho en cent paraules aproximadament.

[illegible]

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

10. A què es dedicava el pare d'en Daniel abans que el tanquessin a la presó? Per què l'hi van tancar?

11. Com es diuen els dos amics íntims del jove protagonista? Marca la resposta correcta.

☐ Enric	☐ Sònia	☐ Sergi	☐ Cristina
☐ Jordi	☐ Sara	☐ Ignasi	☐ Robert
☐ Anna	☐ Francesc	☐ Mercè	☐ Bernat

12. En Daniel i els seus amics converteixen el senyor Víctor en el seu tema de conversa en les hores mortes. Comenta breument què en pensen.

13. Contesta aquestes preguntes sobre els amics d'en Daniel:

a) De quin bàndol creus que són, del dels triomfadors o del dels vençuts?

b) Què en saps, dels seus pares?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

14. En el capítol 6, en Daniel vol saber coses del senyor Víctor i aprofita un moment que la mare no és a casa per esbrinar-ho.

a) Quants cops truca a la porta de l'habitació del senyor Víctor?

b) Quina excusa fa servir cada vegada?

c) Què aprofita per fer el noi quan el senyor Víctor deixa la porta oberta?

d) Què hi veu cadascuna de les vegades?

[illegible]

e) Amb quina cara rep el senyor Víctor en Daniel la darrera vegada que aquest truca a la porta?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA DURANT LA LECTURA

15. El senyor Víctor, cansat de tantes interrupcions, el convida a entrar i el noi es fixa en els llibres que té escampats damunt la taula.

a) Quin tipus de llibres llegeix l'home? Per què els llegeix?

b) T'agrada llegir? Justifica la resposta.

c) Quin tipus de llibres t'agraden?

d) Amb quina freqüència llegeixes?

e) Escriu la ressenya d'un llibre que hagi llegit darrerament (procura que no sigui cap de les lectures obligatòries) i que t'hagi agradat. Després, intercanvia-la amb les dels teus companys i companyes i entre tots feu una exposició.

[illegible]

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

16. Llegeix la reflexió que fa en Daniel al senyor Víctor en la pàgina 43 i què li respon aquest darrer:

«—Però vostè és ve... és gran. Ja no ha d'aprendre res.

—En això t'equivoques. Sempre s'aprèn. El dia que deixes de fer-ho estàs mort, més ben dit, comences a morir-te. [...]

»Si no evoluciones et quedes enrere, i si et quedes enrere ets la víctima fàcil dels qui volen manipular-te, dir-te com has de viure...»

a) Amb quin dels dos personatges estàs d'acord? Justifica la resposta.

b) Creus que els teus pares i avis segueixen volent aprendre, evolucionar, superar-se...?

c) Creus que aquesta actitud els ha ajudat en la vida? Per què?

17. Quan el senyor Víctor descobreix que al noi li agrada llegir, li deixa un llibre.

a) Ordena les lletres del títol.

C	B	I	O	K	M	D	Y
---	---	---	---	---	---	---	---

b) Digues quina condició posa al noi.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

18. En Daniel llegeix el llibre amb molt d'interès, malgrat que li costa una mica entendre'l.

a) De què tracta?

b) Quina és la primera impressió del noi?

19. En les pàgines 50 i 51 es parla del pensament racional o del fet de contrastar idees per referir-se a algunes de les noves lleis que governen el país.

a) Comenta aquestes lleis.

b) Diques si creus que actualment seríem capaços de viure en una societat semblant. Justifica la resposta.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA DURANT LA LECTURA

20. A la classe d'història en Daniel pregunta al professor si creu que hi ha vida en altres planetes.

Quina idea comença a rondar-li pel cap sobre el senyor Víctor? Marca la resposta correcta.

- ☐ Creu que és un científic de la NASA que vol descobrir vida en altres planetes.
- ☐ Creu que és un home del règim que vol combatre les idees que s'allunyen de la lògica.
- ☐ Creu que només és un home que necessita una habitació on pugui viure.
- ☐ Creu que és un extraterrestre que ha vingut d'un altre planeta.

21. En el capítol 8 en Daniel va a visitar el seu pare a la presó. Quina sensació li provoca aquest edifici?

22. Explica els controls que han de passar els familiars que volen visitar els presos.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

23. Finalment, en Daniel i els seus pares es troben a la sala de visites.

a) Com reaccionen els pares d'en Daniel?

b) De què s'adona el noi en aquest moment?

c) Estàs d'acord amb la reflexió que fa en Daniel quan veu els seus pares junts? Justifica la resposta.

d) Què demana la mare d'en Daniel al seu marit? Per què ho fa?

e) Què en penses, de la resposta que dona en David a la seva dona? Actuaries igual que ell en una situació semblant? Comenta-ho amb els pares i escriu un text breu en què exposis el teu punt de vista acompanyat d'arguments.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

24. Mentre és a la presó, a en Daniel se li escapa un secret.

a) De quin secret es tracta?

b) Com reacciona la mare i per què reacciona d'aquesta manera?

25. Per què el nou govern considera que els llibres són perillosos?

26. Comenta la conversa que tenen la mare d'en Daniel i el senyor Víctor de la pàgina 64 a la 67.

[illegible]

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

27. Torna a llegir el final de la conversa que mantenen la mare d'en Daniel i el senyor Víctor:

«—En Daniel té molta fantasia, una imaginació prodigiosa, i no sé si això és bo avui dia.

—Ho és —va dir el senyor Víctor ple de convicció—. Puc jurar-li que ho és. Vostè sap que necessitarem tots els Daniels del demà per...

—No, si us plau —el va interrompre.

—Senyora Rebeca...

—No ho vull sentir. Ni vull que vostè m'ho digui. No vull escoltar-lo. No vull saber res.»

Fixa't que el senyor Víctor deixa la frase inacabada perquè la mare d'en Daniel l'interromp. Què creus que volia dir el senyor Víctor?

28. Quan en Robert i els seus amics comencen les vacances, queden per anar a jugar al triangle. Què és el triangle i com està dividit?

29. En la pàgina 70 la Sara proposa anar a la plaça. Què era abans de la guerra aquest lloc i què s'hi celebrava? En què s'ha convertit ara?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

30. Quin pla dissenya en Daniel per poder acabar de llegir *Moby Dick*?

31. La Sara es troba el seu cosí, que és molt jove, vestit amb un uniforme de les Joventuts del Nou Ordre. Per què s'ha fet d'aquest organisme i quins avantatges diu que té ser-ne membre?

32. En Daniel finalment entra a l'habitació del senyor Víctor amb la intenció d'acabar de llegir *Moby Dick*. Explica tots els passos que segueix el noi per aconseguir-ho.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA DURANT LA LECTURA

33. Què descobreix en Daniel damunt la taula de l'habitació del senyor Víctor?

34. Què veu en Daniel amagat darrere la cortina?

35. Descriu com és el primer sopar que celebren en Daniel, la seva mare i el senyor Víctor junts i comenta'n els aspectes que t'hagin sobtat més.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

36. Marca la resposta correcta en cada cas:

a) On treballa, de tant en tant, la mare d'en Daniel?

- ☐ En un quiosc.
- ☐ En una adrogueria.
- ☐ En una merceria.
- ☐ En un mercat.

b) Quan hi va?

- ☐ Quan la dependenta està malalta.
- ☐ Només als matins.
- ☐ Només a les tardes.
- ☐ Cada dissabte, perquè és el dia que hi ha més feina.

37. En la pàgina 89 la mare diu que li cau la casa al damunt. Què vol dir exactament?

38. Quan en el capítol 13 en Daniel visita el seu pare a la presó, pensa que els grans mai no escolten, que només parlen.

a) Estàs d'acord amb en Daniel? Per què?

b) T'has trobat mai en aquesta situació? Explica què va passar.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

39. Com aconseguir saber, en Daniel, com acaba *Moby Dick*?

40. Què confessa en Daniel als seus amics sobre el senyor Víctor i com ho justifica?

41. Respon aquestes preguntes:

a) Quines teories sobre la identitat del senyor Víctor proposen els nois?

b) De què se sent més orgullós en Daniel?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

42. Resumeix el capítol 15 i, més concretament, les converses que tenen mare i fill en 300 paraules aproximadament.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 horizontal blue lines spaced evenly across the page, typical of notebook paper. The lines are thin and light blue, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings on the page.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

43. Respon aquestes preguntes:

a) Què és la censura?

b) Creus que actualment encara hi ha mostres de censura en la nostra societat o que n'hi ha hagut en el passat? En cas afirmatiu, posa'n alguns exemples.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 horizontal blue lines spaced evenly across the page, typical of notebook paper. The lines are thin and light blue, set against a plain white background. There is no handwriting or other markings on the page.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

44. Respon aquestes preguntes:

a) Quina és la primera mentida que diu en Daniel a la seva mare?

b) Creus que a vegades és necessari dir mentides? Justifica la resposta.

45. Llegeix el capítol 16 i escriu el recorregut que fa el senyor Víctor el dia que en Daniel decideix seguir-lo.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PROPOSTES DE COMPREENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

46. En la pàgina 109 llegim: «A la nit, als dies de pau, les parelles convertien l'indret en el seu altar.» Què vol dir aquesta frase?

47. Durant el trajecte, el senyor Víctor s'atura en un parc.

a) Quanta estona s'hi està?

b) Amb qui es troba i què fa aquest personatge abans de seure al seu costat?

48. Respon aquestes preguntes:

a) Quina sorpresa s'enduu en Daniel quan s'acosta als dos homes per espiar-los?

b) Com és la conversa que mantenen els dos homes?

c) Per què interrompen la conversa?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

49. Explica què fa el senyor Víctor després d'acomiar-se de l'home amb qui parlava.

50. Llegeix què diu en Daniel en la pàgina 117: «No cal dir que tot allò era l'aventura més emocionant que m'havia passat mai a la vida.» Després, explica quina és l'aventura més emocionant que has viscut en 200 paraules aproximadament.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

51. Qui sorprèn en Daniel quan s'aixeca a la nit per anar a beure aigua? De què parlen?

52. Per què el senyor Víctor li diu que té sort?

53. Quin secret li demana que li guardi perquè confia plenament en ell?

54. Escriu una redacció de 200 paraules aproximadament sobre què penses del fet de compartir secrets.

[illegible]

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

55. Què demana el senyor Víctor que faci en Daniel mentre ell no hi sigui?

56. En el capítol 19, en Daniel torna a entrar com ho havia fet la primera vegada a l'habitació del senyor Víctor.

a) Què hi troba ara?

b) Quina segueix sent l'única prova que fa que en Daniel estigui convençut que el senyor Víctor és extraterrestre?

c) Què veu a l'altra banda del vidre de les ulleres que hi ha damunt la taula?

57. El senyor Víctor s'adona que en Daniel ha estat a la seva habitació.

a) Com reacciona?

b) Com reacciona el noi?

c) De que parlen?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

58. En un moment de la conversa entre el senyor Víctor i en Daniel, el primer diu: «Si un fa una cosa, cal que se'n faci responsable.» (p. 135)

a) Diques si estàs d'acord amb aquesta afirmació i per què.

b) Explica alguna situació en què t'has hagut de fer responsable d'alguna cosa que has fet.

59. Què explicarà el senyor Víctor als companys del seu planeta?

60. En la pàgina 141, llegim que a en Daniel se li encongeix l'estómac quan veu un cotxe negre a la cantonada, massa gros, massa especial, massa net... massa diferent.

a) Qui sospita que són els seus ocupants?

b) Què fa per confirmar-ho?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

61. Després de confirmar les seves sospites, en Daniel torna ràpidament al pis per avisar el senyor Víctor.

a) Per què no el pot avisar?

b) Qui irromp de mala manera dins el pis?

c) Per què un d'ells, el que va vestit de gris, dóna una bufetada a en Daniel?

d) Què fa en Daniel quan la policia se'l vol endur a la comissaria?

e) Per què agafa el tros d'ullera de l'habitació del senyor Víctor?

62. Finalment, en el capítol 24 en Daniel aconsegueix trobar el senyor Víctor.

a) Quina informació li demana l'home mentre estan amagats al bosc? Per què?

b) Què és en realitat la nau especial que en Daniel esperava que recollís el senyor Víctor?

☐ Un coet.

☐ Un zepelí.

☐ Un helicòpter.

☐ Un globus.

☐ Un ultralleuger.

☐ Un avió militar.

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

63. En la pàgina 165 llegim: «Els van arribar abans que s'hagués complert el termini d'una hora.» Qui són ells?

64. Ordena els passos de la fugida del senyor Víctor:

- ☐ L'aparell s'enlaira ràpidament.
- ☐ L'home jove l'ajuda a incorporar-se.
- ☐ El senyor Víctor i la seva dona s'abracen fortament.
- ☐ El senyor Víctor perd el bastó.
- ☐ El senyor Víctor i els seus companys desapareixen en la foscor.
- ☐ Els dos homes corren cap al seu objectiu fugint de les bales.
- ☐ El senyor Víctor surt del bosc i corre tan de pressa com pot cap a l'aparell.
- ☐ La porta de l'aparell no s'acaba de tancar.
- ☐ El jove empeny el senyor Víctor dins l'aparell.
- ☐ L'home jove està a punt de quedar-se a terra.
- ☐ Cau perquè li falla la cama.
- ☐ Els altres l'estiren i aconsegueix entrar dins l'aparell.

65. Llegeix què diu en Daniel en la pàgina 174 i digues per què creus que el senyor Víctor actua així:

«Llavors ho vaig entendre tot.

Les seves paraules, les nostres converses, la manera com m'havia protegit no dient-me que era tan humà com jo.»

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DURANT LA LECTURA

66. Què fa en Daniel aquella mateixa nit, després que el senyor Víctor hagi aconseguit fugir?

67. Llegeix la darrera frase del capítol: «Aquesta va ser la nit en què em vaig fer gran de cop.» Has tingut mai aquesta mateixa sensació? Què va passar?

68. Quan l'endemà al matí es desperta, en Daniel vol comprovar si queden restes de tot el que va passar la nit anterior i troba un objecte que pertany al senyor Víctor. De quin objecte es tracta?

☐ De les seves ulleres.	☐ Del pot amb la tinta invisible.
☐ D'un dels seus llibres.	☐ De la cama metàl·lica.
☐ Del seu bastó.	☐ De la maleta.

69. Quan finalment torna a casa, ho troba tot regirat i decideix anar a la comissaria. Què fa creure als policies?

70. Quant de temps trigarà encara, en Daniel, a veure el pare? Per què?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA DURANT LA LECTURA

71. Llegeix les pàgines 178 i 179 i resumeix el desenllaç de la novel·la en 200 paraules aproximadament. Procura que quedi clar si en Daniel tornarà a veure el senyor Víctor.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PROPOSTES DE COMPRESIÓ LECTORA

DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Quin consideres que és el tema de la novel·la d'en Jordi Sierra i Fabra? Posa'n algun exemple extret de la novel·la.

2. Fes un resum de la novel·la de 250 paraules aproximadament seguint l'estructura de plantejament, nus i desenllaç.

[illegible]

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

DESPRÉS DE LA LECTURA

3. Ara que ja has acabat de llegir *L'estrany*, digues si el senyor Víctor és o no és un extraterrestre. Raona la resposta.

4. Llegeix la nota final de l'autor de la pàgina 181:

«Aquesta història transcorre en algun moment i en algun lloc del passat, en un país imaginari però molt semblant a molts que van perdre la llibertat.»

a) Creus que una situació com la que planteja l'autor i explica en Daniel pot arribar a passar al nostre país o que hi ha una situació prou estable com perquè això no passi? Justifica la resposta.

b) Després, feu un debat entre tota la classe.

PROPOSTES DE COMPREENSIÓ LECTORA

AVALUACIÓ

1. Marca la casella de la **C** o la de la **F** segons que aquestes afirmacions siguin certes o falses:

a) En Daniel viu amb el seu pare i la seva mare.	C ☐	F ☐
b) El senyor Víctor és l'avi d'en Daniel i viurà amb ells una temporada.	C ☐	F ☐
c) Tots ells viuen en una societat on hi ha una democràcia.	C ☐	F ☐
d) Els dos millors amics d'en Daniel són la Sara i en Robert.	C ☐	F ☐
e) Al seu país hi ha molts llibres que estan prohibits.	C ☐	F ☐
f) Durant les vacances escolars, en Daniel ha de llegir <i>Moby Dick</i> .	C ☐	F ☐
g) Segons en Daniel, l'únic professor acceptable, bo i intel·ligent és el de ciències naturals.	C ☐	F ☐
h) El senyor Víctor surt poc de la seva habitació.	C ☐	F ☐
i) El pare d'en Daniel és a la presó.	C ☐	F ☐
j) La mare treballa cada dia en una merceria.	C ☐	F ☐
k) El senyor Víctor té una cama metàl·lica.	C ☐	F ☐
l) Els extraterrestres estan envaint la Terra per veure com els humans viuen i treballen.	C ☐	F ☐
m) El senyor Víctor utilitza un líquid verd, que només es pot veure amb unes ulleres especials, per marcar camins.	C ☐	F ☐
n) En Daniel decideix marxar a un altre planeta amb el senyor Víctor i aquest li ho permet.	C ☐	F ☐
o) Tots dos marxen amb una nau espacial que els recull dalt d'un turó.	C ☐	F ☐
p) Els policies de la comissaria tracten la mare amb molt de respecte.	C ☐	F ☐
q) Quan en Daniel i la seva mare surten de la comissaria, no poden veure el pare fins al cap de tres mesos.	C ☐	F ☐
r) El pare surt en llibertat al final de l'obra.	C ☐	F ☐
s) El senyor Víctor és un extraterrestre.	C ☐	F ☐

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

AVALUACIÓ

2. Respon breument aquest qüestionari sobre *L'estrany*:

a) Qui són els amics d'en Daniel, el jove protagonista?

b) Per què la seva mare decideix llogar una habitació?

c) On és el pare?

d) Per què?

e) Com es diuen el pare i la mare d'en Daniel?

f) Quants dies triga la mare d'en Daniel a llogar l'habitació?

g) Com defineix l'hoste, d'entrada, la mare?

h) Com es diu l'hoste?

i) Quin tret físic del nou llogater crida més l'atenció d'en Daniel?

j) Quant temps fa que el pare no viu amb en Daniel i la seva mare?

k) Quin llibre deixa l'hoste a en Daniel?

l) Qui l'hi va regalar, a l'hoste?

m) Quin és l'únic professor que agrada a tot l'alumnat?

n) Quants controls ha de superar, en Daniel, a la presó per veure el seu pare?

o) Quina salutació entre els familiars i els presoners permeten a la presó?

PROPOSTES DE COMPRENSIÓ LECTORA

AVALUACIÓ

p) Amb quin nom és conegut l'espai que hi ha a la muntanya?

q) Què fa l'hoste quan s'endinsa per un caminet?

r) Quantes vegades entra, en Daniel, a l'habitació de l'hoste saltant pel balcó?

s) Què té d'especial la cama de l'hoste?

t) I la maleta que troba el noi a la seva habitació?

u) Qui ha descobert l'hoste i entra a casa d'en Daniel de males maneres?

v) Què agafa, en Daniel, del terra de l'habitació de l'hoste?

w) Per a què li servirà?

x) Amb quin mitjà de transport aconsegueix fugir, l'hoste, i qui el ve a buscar?

y) Quin objecte perd l'hoste durant la fugida que aconsegueix recuperar en Daniel?

z) Què passa després que l'hoste aconsegueixi fugir?

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

ACTIVITATS DE REFORÇ

1. Escriu una petita biografia de cadascun d'aquests personatges de la novel·la:

– Daniel: _____

– Senyor Víctor: _____

– Sara: _____

– Robert: _____

– Rebeca: _____

– David: _____

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

ACTIVITATS DE REFORÇ

2. Busca en el diccionari el significat de les paraules i frases fetes de la lectura que desconeixes i fes un petit vocabulari.
3. Dividiu la classe en dos grups. Un alumne d'un grup diu una paraula o frase feta de l'activitat anterior i els companys de l'altre grup miren d'encertar-ne el significat. Per cada resposta que encertin, guanyen un punt. Guanya l'equip que aconsegueixi més punts.

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

1. Digues quins són els personatges principals i quins són els secundaris, descriu-los físicament i psicològicament i comenta la relació que hi ha entre ells.

[illegible]

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

2. Escriu el títol dels capítols de cada una de les parts en què s'estructura la novel·la i justifica'ls.

[illegible]

PROPOSTES PER A LA DIVERSITAT

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

3. Quin tipus de narrador fa servir l'autor de la novel·la? Posa'n algun exemple.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

4. Segueix les indicacions següents i escriu una història de 500 paraules aproximadament en un full a part:

- Titula-la *L'estrany*, però tria un tema que no tingui res a veure amb la novel·la d'en Jordi Sierra i Fabra.
- Estructura la història en les parts bàsiques d'un text narratiu: presentació, nus i desenllaç.
- Utilitza adjectius i substantius adients al tema que has triat.
- Para atenció a la puntuació i l'ortografia.

L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA

OPINIONS I VALORACIONS

1. Trobes encertada l'elecció de la il·lustració de la coberta per a la novel·la d'en Jordi Sierra i Fabra? Raona la resposta.

2. Puntua la novel·la de l'1 al 10 i comenta els aspectes que t'han agradat més i els que t'han agradat menys.

L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA

OPINIONS I VALORACIONS

3. Digues quin capítol o quina part de la novel·la canviaries i escriu-la de manera resumida.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

4. Respon aquestes preguntes:

a) Quins valors creus que transmet la novel·la?

b) Estàs d'acord amb els valors que transmet? Justifica la resposta.

L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA

OPINIONS I VALORACIONS

5. Entre tots, feu una llista de preguntes sobre aspectes relacionats amb la vida i l'obra d'en Jordi Sierra i Fabra i la seva visió del món de la literatura i aprofiteu la visita de l'autor al vostre centre o institut per fer-li totes aquestes preguntes. En cas que no pugui venir, la hi podeu fer arribar al web de Barcanova mitjançant el procediment que s'indica al final de la novel·la.

This image shows a single page of white paper with horizontal blue lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper or a document template. There are no margins, text, or other markings on the page.

PROPOSTES LÚDIQUES

ACTIVITATS

1. Escriu la resposta que correspon a cadascuna d'aquestes definicions:

a) Científic les teories del qual fascinen en Daniel.

b) Títol del llibre que el senyor Víctor deixa a en Daniel.

c) Part del cos del senyor Víctor que té una porteta secreta (substantiu + adjectiu).

d) Objecte pesant que carrega el senyor Víctor quan arriba a casa d'en Daniel i que té un doble fons.

e) Títol d'un altre llibre prohibit pel Nou Ordre.

f) Objecte que utilitza sempre el senyor Víctor i que perd el dia que fuig.

g) Lloc situat dalt de tot de la muntanya des del qual es veu tota la ciutat.

h) Tros de terra triangular situat a la confluència de dos carrers.

i) Lloc de trobada actualment poc recomanable però on temps enrere la gent es manifestava.

PROPOSTES LÚDIQUES

ACTIVITATS

2. Busca en aquesta sopa de lletres el nom de sis personatges de la novel·la:

S	R	G	Z	V	A	O	E
E	O	E	P	R	D	R	D
T	T	O	A	J	A	O	B
A	C	S	R	T	V	B	U
U	I	D	A	N	I	E	L
Q	V	H	S	U	D	R	S
U	Q	F	E	G	I	T	C
C	A	C	E	B	E	R	M

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____

INTERDISCIPLINARIETAT

LLENGUA I LITERATURA

1. Explica el significat d'aquestes locucions i frases fetes de la novel·la (entre parèntesis hi ha indicada la pàgina en què es troba cada una) i inventa't una frase amb cadascuna:

– posar fil a l'agulla (p. 9): _____

– no badar boca (p. 38): _____

– estar a l'aguait (p. 72): _____

– fer la gara-gara (p. 73): _____

– anar-se'n en orris (p. 77): _____

– ficar-se de peus a la galleda (p. 83): _____

– mirar de fit a fit (p. 84): _____

– en un tres i no res (p. 89): _____

– a trenc d'alba (p. 107): _____

INTERDISCIPLINARIETAT

LLENGUA I LITERATURA

2. Busca en el diccionari el significat d'aquestes paraules. En cas que tinguin més d'una acceptació, tria la que s'adigui més amb el context.

a) mirada comminatòria (p. 31): _____

b) conjectura (p. 33): _____

c) anar a l'excusat (p. 33): _____

d) malastruc (p. 55): _____

e) artell (p. 58): _____

f) impol·lut (p. 73): _____

g) escarni (p. 73): _____

h) garbuix (p. 84): _____

i) ostensible (p. 86): _____

j) enervant (p. 86): _____

INTERDISCIPLINARIETAT

LLENGUA I LITERATURA

3. Llegeix aquest fragment d'una conversa entre en Daniel i el senyor Víctor de les pàgines 93 i 94:

«Hi havia alguna cosa en ell que transmetia emocions desconegudes per a mi.

Damunt la taula hi destacava una imatge enorme de Júpiter.

—És una bona història —vaig assentir.

—I una metàfora.

—Què és això?

—En aquest cas, una cosa que ens serveix per reflectir la realitat sense esmentar-la.

—I quina és l'acció de la metàfora de la nostra realitat?»

A partir de la definició de *metàfora* que dóna el senyor Víctor, respon la pregunta que fa en Daniel al final de tot, tenint en compte la seva realitat, no pas la teva.

4. Fixa't en aquesta altra metàfora que utilitza en Daniel en la pàgina 22 per descriure el senyor Víctor el dia que s'instal·la a casa seva: «El més significatiu, però, eren els ulls. Dos llacs mancats de pluja, serens, plàcids...»

Inventa't altres metàfores que serveixin per descriure altres parts del cos (incloent-hi els ulls) d'una persona.

INTERDISCIPLINARIETAT

LLENGUA I LITERATURA

5. En grups, busqueu informació sobre *Moby Dick*, la novel·la que el senyor Víctor deixa a en Daniel. Un grup pot buscar informació sobre el seu autor; un altre, sobre si se n'han fet versions infantils i cinematogràfiques; un altre, pot llegir-la i explicar-la als companys i companyes, i un altre, pot explicar quina importància literària té aquesta obra i quins valors transmet. En acabat, potser podreu respondre per què el senyor Víctor li recomana que la llegeixi.

HISTÒRIA I CIÈNCIES SOCIALS

6. L'obra se situa en una ciutat desconeguda que podria ser la nostra o qualsevol altra que ha patit una guerra que ha portat a una dictadura. Digues què volen dir aquests conceptes relacionats amb la novel·la i posa algun exemple de poble o país per a cada cas:

a) Democràcia: _____

b) Dictadura: _____

c) Llibertat: _____

7. Entre tots, feu un debat a classe relacionat amb l'activitat anterior o per comentar la importància i l'amplitud del terme *llibertat*.

INTERDISCIPLINARIETAT

CIÈNCIES NATURALS

8. Llegeix què diu en Daniel en la pàgina 49 i fes les activitats que hi ha a continuació en un full a part:

«L'únic professor acceptable, bo i intel·ligent era el de geografia i història. Ens queia bé a tots [...]. Aquell dia va començar a parlar d'un tal Albert Einstein, que pel que es veia era un científic molt famós...»

- a) Escribe una petita biografia sobre Albert Einstein.
- b) Digues què és el que més li va agradar, a en Daniel, de tota l'explicació que el professor va fer sobre Einstein.
- c) Torna a llegir la pàgina 50 i explica com són descrits els robots en la novel·la.
- d) Escribe una redacció sobre si creus que hi ha vida en altres planetes i, en cas afirmatiu, com t'imagines que són els seus habitants.
- e) Digues què opina el professor d'en Daniel sobre aquest tema.
- f) Pregunta al teu professor o professora de ciències què n'opina.

TUTORIA

9. En aquest apartat podeu treballar algunes de les activitats de l'apartat «Durant la lectura», com, per exemple, la 2, la 8 i la 16.

LITERATURA COMPARADA

Els llibres que presentem a continuació poden relacionar-se amb la novel·la *L'estrany* per diversos motius, com s'indica en cada cas, i poden servir per ampliar la llista de propostes lectures segons la predisposició de cadascú:

– BRADBURY, RAY: *Fahrenheit 451*. Barcelona, Proa, 2010.

Obra publicada el 1953 l'argument de la qual potser va inspirar la novel·la *L'estrany* d'en Jordi Sierra i Fabra. Bradbury presenta una societat en la qual llegir es considera un delictes perquè incita a pensar i a qüestionar el poder. Els líders d'aquesta societat cremen els llibres per poder controlar tot allò que la societat aprèn. Així i tot, hi ha homes lliures que aconsegueixen escapar-se per tal que algun dia la cultura torni a la societat.

1. Podeu veure'n la versió cinematogràfica que en va fer François Truffaut el 1966 i després comentar si hi ha punts comuns entre la novel·la de Ray Bradbury i la d'en Jordi Sierra i Fabra.

2. Digueu als nois i les noies que busquin informació sobre Ray Bradbury i el director de cinema François Truffaut i que n'escriguin una biografia breu.

3. Alguns dels personatges de *Fahrenheit 451* aconsegueixen escapar-se i es refugien en un lloc allunyat de la ciutat. Cadascú ha memoritzat un llibre important de la història de la literatura; així, si mai arribessin a desaparèixer, els podrien escriure de nou.

Seguiu l'exemple d'aquests personatges i repartiu els primers capítols de *L'estrany* entre els alumnes perquè els memoritzin. Després, digueu-los que els recitin en veu alta per tal de reconstruir la història.

4. Dicteu algun dels fragments de l'activitat anterior per comprovar que s'han fixat com s'escriuen les paraules.

– ORWELL, GEORGE: *1984*. Barcelona, Edicions 62, «El Balancí», 2003.

Aquesta obra publicada el 1949 també té punts coincidents amb *L'estrany* d'en Jordi Sierra i Fabra. Orwell presenta un estat dominat per una dictadura totalitària encapçalada per un líder —el Gran Germà—, que reforça el conformisme entre els ciutadans i cerca la supressió de la seva identitat per mitjà d'un control absolut de l'individu. Així doncs, no existeix cap tipus de llibertat, ni tan sols de pensament.

D'aquesta obra, se'n van fer dues adaptacions cinematogràfiques, la primera el 1956, dirigida per Michael Anderson, i la segona el 1984, dirigida per Michael Radford, i també se'n van fer de teatrals, com la que Tim Robbins va dirigir l'any 2009 i que es va presentar al Teatre Poliorama de Barcelona.

LITERATURA COMPARADA

5. Podeu veure'n una de les versions cinematogràfiques i després comentar si té punts comuns amb la novel·la d'en Jordi Sierra i Fabra.

6. Digueu als nois i les noies que busquin informació sobre George Orwell i que n'escriguin una biografia breu.

– SIERRA I FABRA, JORDI: *El nen que vivia als estels*. Barcelona, Grup Promotor d'Ensenyament Santillana, 2006.

Com en la novel·la *L'estrany*, el protagonista també arriba com un «estrany» i no és fins al final del llibre que el lector no sap si és un extraterrestre. Tanmateix, el tema de fons en les dues novel·les és diferent.

SOLUCIONARI

ABANS DE LA LECTURA

1. Títol: *L'estrany*; autor: Jordi Sierra i Fabra; fotografia de la coberta: Deborah Davis / Getty Images; editorial: Barcanova; col·lecció: Antaviana Nova, «Sèrie blava»; any de la primera edició: 2011; pàgines: 182.
2. Consulteu l'apartat «L'obra i el seu entorn» i el subapartat «Informació complementària sobre l'autor i la seva obra».
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta.

DURANT LA LECTURA

- 1 a) A l'habitació hi ha un llit, un armari, un mirall de paret, un moble baix amb uns calaixos, un penja-robes estratègicament col·locat per dissimular una esquerdada, una cadira, un rentamans amb una palangana i un quadre que serveix per tapar una taca de la paret. El pany de l'habitació és molt vell, perquè és aprofitat d'una altra porta.
b) Resposta oberta.
2. a), b), c), d) i e) Respostes obertes.
3. a) i b) Respostes obertes.
4. a) i b) Respostes obertes.
5. Rebeca i David.
6. El senyor Víctor és un home gran, més aviat vell, de seixanta anys aproximadament. Té cabells, tot just quatre brins grisencs, més abundants als costats que a la part de dalt, i és prim, de faccions allargades, pòmuls amb prou feines intuïts i barbeta punxeguda. El nas gros, poderós, fa ombra a uns llavis relativament gruixuts. El més significatiu són els ulls, que semblen dos llacs mancats de pluja, serens, plàcids, però no tan tristos com havia dit la mare del noi.

SOLUCIONARI

7. Una cartera de pell molt gastada, molt vella, d'un color marró tan fet servir que més aviat sembla negra. També porta una grossa maleta molt pesant.
- 8 a) Es tracta d'una mena de xerrades o conferències al voltant del present, però encara més sobre el futur i el que s'espera dels nois, de la nova generació o de l'esperança del demà.
b) Resposta oberta.
9. El nou govern té un líder carismàtic i fort al qual només cal seguir cegament perquè és l'Escollit i perquè sap el que el país necessita; d'entrada, mà dura. Abans el país era una societat normal que vivia en democràcia i on la gent tenia la seva feina. Tanmateix, molts es van veure empesos a agafar una arma per defensar una constitució que havia estat votada per la majoria i era l'única manera de protegir els seus.
10. Treballava en una impremta. El van detenir perquè va agafar una arma per defensar la constitució del poble.
11. Sara i Robert.
12. Primer creuen que pot ser un espia o un confident i, més tard, que sembla un ninot articulat perquè té una cama metàl·lica i, finalment, que potser ve d'un altre planeta.
13. a) Tots dos són del bàndol dels vençuts.
b) El pare d'en Robert és viu; el van deixar en llibertat, perquè no van trobar res en contra d'ell. En canvi, el pare de la Sara és mort. El van ferir en una cama i després va morir en un dels bombardejos. La Sara i la seva mare ho han perdut tot i viuen amb la germana gran de la seva mare.
14. a) Tres.
b) La primera vegada li demana un llapis; la segona, una goma d'esborrar, i la tercera li torna el llapis i la goma.
c) Xafardeja fins on li arriba la vista.
d) La primera vegada veu la taula del seu pare atapeïda de llibres i es fixa en la cama esquerra, que a primer cop d'ull sembla del tot normal, ja que l'home porta mitjons.
La segona vegada es torna a fixar en la taula i veu que n'hi ha una dotzena que estan oberts. Davant la cadira hi ha un parell de llibretes plenes d'anotacions que semblen càlculs i, concretament, càlculs matemàtics.

SOLUCIONARI

La tercera vegada veu l'armari obert amb la maleta i el maletí a dins.

e) El rep amb cara poc afable, més aviat suspicax. Alça una cella i desplaça la comissura del llavi del mateix costat cap amunt.

15. a) Llegeix sobretot llibres científics sobre matemàtiques, física, química... Ho fa, segons diu ell, perquè li agrada.

b) Resposta oberta.

c) Resposta oberta.

d) Resposta oberta.

e) Resposta oberta.

16. a), b) i c) Respostes obertes.

17. a) *Moby Dick*.

b) Li diu que li juri que únicament el llegirà a casa i que no l'en traurà per cap motiu.

18. a) Tracta d'una gran balena blanca i del capità d'un vaixell balener entestat a capturar-la.

b) L'argument li agrada, però és una novel·la molt llarga i massa complicada per a la seva edat.

19. a) Les noves lleis no prohibeixen específicament parlar de coses fantàstiques o irreal, però les autoritats vetllen escrupolosament pel pensament racional: tot allò que s'allunya de la lògica o els cànons establerts pot ser perillós. Diuen que per ser positius, han de pensar únicament en el bé de l'Estat. Els qui manen ja s'encarreguen de pensar pels altres. Les idees els vénen donades i només les han d'oïr.

b) Resposta oberta.

20. Creu que és un extraterrestre que ha vingut d'un altre planeta.

21. Li fa por i li imposa respecte.

22. Han de passar cinc controls, tots amb les seves respectives cues. El primer, a la porta principal, per acreditar-se. El segon, al pati, per comprovar que tenen l'hora acordada per citar-se amb el pres. El tercer, per escorcollar-los i grapejar-los tot el cos, fins i tot la boca. En aquest control també els agafen el que porten al pres per inspeccionar-ho. Els tornen

SOLUCIONARI

el paquet obert en el quart control (gairebé sempre hi falten coses). I el cinquè control és una barreja de tots els altres. Finalment, entren a la sala gran de visites, on s'esperen una bona estona fins que arriba el pres.

- 23.** a) Resten en silenci, mirant-se als ulls.
b) En Daniel s'adona de com s'estimen i de com pateixen per la seva separació.
c) Resposta oberta.
d) Li demana que renunciï a l'orgull perquè el necessiten a casa. Si claudica i s'autoinculpa, segurament el deixaran sortir.
e) Resposta oberta.
- 24.** a) Diu que és amic del senyor Víctor i que aquest li ha deixat un llibre.
b) La mare queda encarcerada, a punt de trencar-se, perquè té por que el llibre en qüestió formi part de la llista de llibres prohibits.
- 25.** Perquè contenen idees: les que l'autor pot dir quan escriu la seva història i les que el lector pot interpretar quan la coneix pel seu compte.
- 26.** La mare d'en Daniel recrimina al senyor Víctor que hagi deixat al seu fill un llibre que el govern potser ha prohibit. Li demana si té més llibres, i l'home respon que tots són científics. La dona li diu que no els posi en perill, que estan sols i que no volen problemes, i que ell fins ara ha estat un hoste modèlic. Després, entren en una conversa sobre el fill. El senyor Víctor li diu que és molt bo que en Daniel tingui molta fantasia i una imaginació prodigiosa i que necessitaran tots els Daniels del demà..., però la mare ja no el deixa acabar.
- 27.** Resposta oberta.
- 28.** El triangle és un tros de terra triangular que es troba a la confluència de dos carrers situats més o menys en un punt equidistant de les seves tres cases. En un costat, el més ample, hi juguen a futbol i, a l'altre, el de la punta més aguda, hi juguen a bales.
- 29.** Abans de la guerra havia estat el lloc escollit per a manifestacions, prohibides després de la guerra. Ara és un lloc poc recomanable, punt de trobada de tot tipus de persones, sobretot de persones que no tenen on anar i que busquen les seves famílies.

SOLUCIONARI

- 30.** Vol aprofitar que el senyor Víctor surti del pis per entrar a la seva habitació saltant des del balcó de la sala fins al balcó de la seva habitació.
- 31.** Primer de tot perquè pot lluir-ne l'uniforme; segons ell, només pel fet de portar-lo, serà admès en una escola superior. Alguns dels avantatges que té ser-ne membre són, per exemple, aconseguir entrades gratuïtes per als cinemes i berenar amb xocolata cada tarda al Centre de la Joventut.
- 32.** Primer s'assegura que el senyor Víctor surt al carrer. Després, comprova si l'habitació és tancada amb clau. Finalment, es disposa a saltar de balcó a balcó. S'enfila a la barana i, quan s'hi ha ben aferrat, allarga la mà dreta fins a l'altra habitació. Després, estira la cama i durant uns segons cavalca al buit, amb el cul a l'aire. Arreplega la segona barana amb les mans i deixa anar la cama impulsant-se amb el cos. Un cop dins, s'entreté amb tot el que veu sobre la taula, llibres i més llibres plens de paraules i càlculs. No troba el llibre per enlloc i de seguida sent que algú posa la clau al pany i, per les passes, descobreix que és el senyor Víctor. Aleshores, corre fins al balcó i s'amaga amb la cortina, però abans de tornar a saltar es queda per espia-lo. Després, sent que arriba la mare i precipita el seu salt de balcó a balcó.
- 33.** Hi veu llibres oberts que mostren imatges de l'espai, la Lluna, la Terra i els planetes i que estan escrits en llengües estrangeres, que ell no entén. També hi ha llibretes plenes de paraules com ara *coet*, *propulsió*, *impuls*, *òrbita*... i de càlculs matemàtics difícilíssims.
- 34.** Veu que el senyor Víctor treu la maleta de l'armari i n'extreu el fons, sota el qual hi ha amagat un compartiment secret, un doble fons. Llavors s'apuja fins al genoll el camal esquerre dels pantalons, el que li cobreix la cama ferida, i veu brillar alguna cosa, una cama de ferro, metàl·lica com la d'un robot, en la qual hi ha un compartiment secret, amb una porteta.
- 35.** Durant el sopar, el senyor Víctor es mostra relaxat i rialler i fa broma amb la mare. En Daniel el considera com un avi i li comença a fer preguntes i, tot i que la mare el fa callar, el senyor Víctor respon i fa lloances de la intel·ligència i la personalitat d'en Daniel. El noi li acaba preguntant per què coixeja i ell li respon que és un defecte de naixement. La segona part de la resposta és oberta.
- 36.** a) En una merceria.
b) Quan la dependentia està malalta.

SOLUCIONARI

- 37.** Vol dir que, sense el seu home a casa, el pis on viuen acaba convertint-se en una altra mena de presó.
- 38.** a) i b) Respostes obertes.
- 39.** El senyor Víctor i en Daniel comenten el llibre i el comparen amb la societat en què viuen. El senyor Víctor li explica que el capità Achab s'enfronta a la balena en un duel bellíssim gràcies a la narrativa de l'autor. L'home aconsegueix ferir amb l'arpó la seva presa, però l'animal no mor, sinó que resisteix. Al seu cos, hi destaquen tots els arpons que li han clavat, cap dels quals no li ha arrabassat la vida. Malgrat les ferides, l'animal resisteix i no es vol rendir, de manera que arrossega Achab al fons del mar, del qual no torna a sortir. El senyor Víctor li diu que Achab mor segur, però que no se sap si la balena mor, ja que l'autor deixa que cada lector s'imagini el final.
- 40.** Creu que el senyor Víctor no és humà, sinó un robot, un ésser metàl·lic i que, per tant, no és d'aquest món, sinó d'un altre. Ho justifica amb tot el que els va dir el professor de geografia a classe.
- 41.** a) Diuen que potser és un extraterrestre, que potser porta rajos o armes, que potser actua amb la ment o que potser els pot esborrar els pensaments...
- b) Del que se sent més orgullós és del fet de tenir-lo a casa, que els hagi triat a ells i que ell, en Daniel, sigui de les poques persones que hi té accés.
- 42.** Resposta oberta. Tanmateix, cal que hi constin aquestes idees: En Daniel pregunta a la seva mare si ha vist la cama del senyor Víctor i ella li respon que no. El noi li explica que és metàl·lica, però ella ho justifica dient-li que és ortopèdica. A continuació, en Daniel li confessa que la hi ha vist i també li pregunta si sap d'on treu els diners l'hoste. Llavors la mare li diu que s'adona que ell també necessita el seu pare. Després, canvien de tema i en Daniel es pregunta si caldrà una altra guerra perquè les coses tornin a ser com abans. La mare no se'n surt gaire bé i ell veu que es posa a plorar. Finalment, reconduïx la conversa i li diu que la gent d'altres planetes els hauria de donar un cop de mà, però ni ell ni la seva mare no s'adonen que el senyor Víctor els està escoltant.
- 43.** a) La censura és el control i la repressió dels continguts de missatges fets públics en el mitjà que sigui (en els diaris o altres mitjans de comunicació i de vegades, fins i tot, en la correspondència privada).
- b) Resposta oberta.

SOLUCIONARI

- 44.** a) Li diu que en Robert l'ha convidat a casa seva a jugar i a dinar per continuar jugant a la tarda, però en realitat el que vol és seguir el senyor Víctor.
b) Resposta oberta.
- 45.** El senyor Víctor es dirigeix a la muntanya i, a mesura que avança, les cases, que fins ara eren edificis, esdevenen torretes i xalets preciosos enjardinats. La muntanya no és gaire alta, però sí que és verda, densa, amb boscos espessos i falles abruptes i farcides de roques vives i molt blanques. Hi ha força espais on es pot dinar o berenar i una gran clariana, plana, gairebé al cim, tan gran com un camp de futbol, que anomenen el Mirador. Des d'allà, es veu el cel amb tota claredat. Abans d'arribar als contraforts de la muntanya i als primers arbres, el senyor Víctor s'atura en un parc i s'asseu en un banc. Al cap d'una estona, segueix muntanya amunt, per un camí ni gaire abrupte ni gaire pronunciat. Al final, arriba al Mirador i segueix avançant per un caminet que hi ha a l'esquerra.
- 46.** Vol dir que les parelles hi anaven per estimar-se.
- 47.** a) Entre tres quarts d'hora i una hora.
b) Es troba amb un noi de trenta anys i escaig, de cabells negres, vestit amb roba vulgar i que actua amb certa discreció. Abans de seure al seu costat, es passeja pels voltants del banc on seua el senyor Víctor per comprovar que ningú no els està observant.
- 48.** a) Els sent parlar en una llengua incomprensible, que no sembla d'aquest món.
b) La conversa no va per bon camí, ja que els dos homes van apujant el to de veu i el més jove s'està enfadant.
c) Perquè una dona gran s'acosta al banc i s'asseu al seu costat. Aleshores, decideixen continuar la discussió pel parc durant un quart d'hora, fins que finalment se separen.
- 49.** Enfila el camí cap a la muntanya i al cap de tres quarts d'hora arriba al Mirador. Després, agafa un caminet a l'esquerra del Mirador i a l'entrada s'unta els dits amb una pomada i va tocant els arbres de banda i banda, tot i que no s'hi aprecia cap marca. Al cap d'una estona, s'endinsa entre unes mates i comença a construir una mena de cabanya. En acabat, desfà el camí de tornada.
- 50.** Resposta oberta.
- 51.** El sorprèn el senyor Víctor. Parlen de la seva cama. Tanmateix, l'home li acaba dient que és un bon noi i que té una mare fantàstica i un pare íntegre, amb principis i que no es rendeix.

SOLUCIONARI

- 52.** Perquè té els pares que té i perquè és com és.
- 53.** Li diu que aviat marxarà i que possiblement serà sense avisar, sense poder acomiadar-se, però li promet que un dia tornarà i que no els deixaran sols.
- 54.** Resposta oberta.
- 55.** Li demana que no es rendeixi, que, diguin el que diguin, no claudiqui, que ajudi el seu pare, que siguin forts. Que procuri mantenir la ment sempre fora de perill i que no el manipulin.
- 56.** a) Hi troba el potet que conté aquella mena de pasta o líquid espesseït amb el qual el senyor Víctor havia marcat els arbres del Mirador.
b) La seva cama metàl·lica.
c) Hi veu les taques verdoses del líquid del potet. Per tant, les ulleres permeten veure la tinta invisible amb què va marcar els arbres del Mirador.
- 57.** a) Li pregunta per què ho ha fet, però no s'enfada.
b) Es posa a plorar perquè sap que l'ha decebut.
c) El senyor Víctor li fa veure que si fa una cosa se n'ha de fer responsable. També parlen d'on ve el senyor Víctor i per què ha vingut i aquest acaba acceptant que ve d'un altre planeta i que aviat marxarà. També diu què parlarà a la seva gent dels habitants de la Terra. Finalment, li demana si hi ha cap altra manera de sortir del pis. En Daniel li diu que sí i li explica com ho ha de fer.
- 58.** a) Resposta oberta.
b) Resposta oberta.
- 59.** Els explicarà que la Terra és un planeta primitiu, en evolució, on encara hi ha guerres i homes que arriben al poder per mitjà de les armes. També els dirà que la raça humana és meravellosa i plena d'esperança.
- 60.** a) Sospita que són membres del nou govern.
b) Baixa al carrer.

SOLUCIONARI

- 61.** a) Perquè l'home ja no hi és, ha fugit.
b) Els cinc homes que hi havia dins el cotxe negre.
c) Perquè vol saber on és el senyor Víctor, però en Daniel respon que no ho sap.
d) S'esmuny dels homes i fuig corrents.
e) Perquè el podrà fer servir per localitzar els senyals amb què el senyor Víctor havia anat marcant els arbres del Mirador.
- 62.** a) Li demana el nom complet del seu pare, les seves dades, de què se l'acusa i que va fer abans i després de la guerra, perquè intentaran ajudar-lo.
b) Un helicòpter.
- 63.** Els policies del Nou Ordre, els homes de negre.
- 64.** 1. El senyor Víctor surt del bosc i corre tan de pressa com pot cap a l'aparell.
2. Cau perquè li falla la cama.
3. L'home jove l'ajuda a incorporar-se.
4. El senyor Víctor perd el bastó
5. Els dos homes corren cap al seu objectiu fugint de les bales.
6. El senyor Víctor i la seva dona s'abracen fortament.
7. El jove empeny el senyor Víctor dins l'aparell.
8. La porta de l'aparell no s'acaba de tancar.
9. L'aparell s'enlaira ràpidament.
10. L'home jove està a punt de quedar-se a terra.
11. Els altres l'estiren i aconseguix entrar dins l'aparell.
12. El senyor Víctor i els seus companys desapareixen en la foscor.
- 65.** Resposta oberta. Tanmateix, el senyor Víctor li fa creure que és un extraterrestre perquè no investigui més del compte i descobreixi coses que puguin posar en perill la seva vida i la de la seva mare i perquè es mantingui allunyat de la policia del Nou Ordre.
- 66.** Reprèn el camí marcat amb la tinta invisible i es refugia a l'amagatall fins l'endemà, a l'espera que els policies del Nou Ordre s'allunyin del Mirador.

SOLUCIONARI

67. Resposta oberta.

68. Del seu bastó.

69. Els fa creure que va fugir per por i que ara vol estar amb la seva mare perquè en el fons tan sols és un nen.

70. Tres mesos. Com a càstig.

71. Resposta oberta. Tanmateix, en Daniel explica que alguna cosa passa a l'exterior o l'estranger i s'adona que el senyor Víctor és molt important per a tothom i que compleix la seva paraula. Arran d'una gran pressió internacional, uns quants presos, entre els quals hi ha el seu pare, surten de la presó. El senyor Víctor torna, visita en Daniel i la seva família i acaba sent el seu avi adoptiu. El senyor Víctor és un pensador, un científic, algú molt valuós. Malgrat que els del Nou Ordre encara continuen en el poder tres anys, de cop s'acaba tot, sense que calgui cap guerra; simplement, la gent es llança al carrer en massa i es restitueix la democràcia. Al final, el país d'en Daniel torna a ser un país normal.

DESPRÉS DE LA LECTURA

- 1.** Resposta oberta. Tanmateix, hi ha diversos temes, com, per exemple, la manca de llibertat, la repressió, la vida en altres planetes. Consulteu l'apartat «L'obra i el seu entorn».
- 2.** Resposta oberta. Consulteu el subapartat «L'argument» dins l'apartat «L'obra i el seu entorn».
- 3.** Resposta oberta. Tanmateix, haurien de respondre que no ho és pas i ho han de justificar amb el desenllaç de la novel·la.
- 4.** a) i b) Respostes obertes.

AVALUACIÓ

- 1.** a) F, b) F, c) F, d) C, e) C, f) F, g) F, h) C, i) C, j) F, k) C, l) F, m) C, n) F, o) F, p) F, q) C, r) C, s) F.

SOLUCIONARI

2. a) La Sara i en Robert.
b) Perquè necessiten diners.
c) A la presó.
d) Perquè el nou govern el considera un traïdor.
e) Rebeca i David.
f) Tres.
g) Com un senyor gran, molt educat.
h) Víctor.
i) L'home coixeja i s'ajuda d'un bastó.
j) Un any.
k) *Moby Dick*.
l) El seu pare quan era petit.
m) El professor de geografia i història.
n) Cinc.
o) Una abraçada per visitant.
p) El Mirador.
q) Toca els arbres amb la mà untada.
r) Dues.
s) És metàl·lica i té un amagatall.
t) Té un doble fons.
u) La policia del Nou Ordre.
v) Un tros de les ulleres que el senyor Víctor s'havia deixat a la taula.
w) Per identificar els arbres que va marcar el senyor Víctor al caminet del Mirador.
x) Amb helicòpter, amb l'home jove amb qui s'havia entrevistat al parc i la seva dona.
y) El seu bastó.
z) Es restableix la democràcia, el pare surt de la presó i se sap que el senyor Víctor és un personatge molt important i influent que torna a visitar-los i es converteix en un avi adoptiu per a en Daniel.

ACTIVITATS DE REFORÇ

1. – Daniel: és un nen que encara va a l'escola, ple d'il·lusions, fantasies, projectes..., que es veu obligat a viure en una societat governada per una gent que limita i prohibeix. Viu amb

SOLUCIONARI

la seva mare, ja que el seu pare és a la presó per voler defensar els seus drets i ideals. Viurà el fet de tenir un hoste a casa com una aventura gran i única, de la qual aprendrà.

- Senyor Víctor: és l'hoste d'en Daniel i la seva mare. És una persona bona, gran, de més de seixanta anys, que compleix i no porta problemes. S'estima molt en Víctor, el lloa molt sovint i l'ajuda a créixer. És misteriós, però al final resulta que és algú molt important que ajuda a canviar la societat.
- Sara: és la millor amiga d'en Daniel, amb qui xerra, juga i comparteix secrets. Viu amb la seva mare, ja que al seu pare el van matar després de la guerra.
- Robert: és l'altre gran amic d'en Daniel, amb qui comparteix el dia a dia. El seu pare encara és viu.
- Rebeca: és la mare d'en Daniel. Té el marit a la presó i necessita diners per mantenir el fill; per això lloga una habitació. Com que té por del nou govern, protegeix el seu fill tant com pot. Voldria que el seu marit tornés. De tant en tant, treballa en una merceria.
- David: és el pare d'en Daniel. Va ser acusat de traïdor per defensar les seves idees i ara és a la presó.

2. Resposta oberta.

3. Resposta oberta.

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

1. Els personatges principals són en Daniel, la seva mare i el senyor Víctor i els secundaris, el pare i els amics d'en Daniel, la Sara i en Robert.

Per a la descripció, es pot aprofitar la resposta de la pregunta 1 de les activitats de reforç, tot i que els alumnes la poden ampliar molt més.

2. Resposta oberta.

3. El narrador és intern o narrador personatge, ja que qui explica la història és en Daniel en persona. En trobem nombrosos exemples al llarg de la novel·la:

«El dia que la mare em va dir que llogaria l'habitació del fons vaig tenir dues reaccions. La primera, d'empipament, perquè un estrany viuria amb nosaltres. La segona, d'excitació, perquè d'aquesta manera passaria alguna cosa diferent en les nostres vides.» (p. 9)

4. Resposta oberta.

SOLUCIONARI

L'OPINIÓ DEL LECTOR O LA LECTORA

1 a 5. Respostes obertes.

PROPOSTES LÚDIQUES

1 a) Einstein, b) *Moby Dick*, c) cama metàl·lica, d) maleta, e) *Don Quixot*, f) bastó; g) Mirador, h) Triangle; i) plaça.

2.

S	R	G	Z	V	A	O	E
E	O	E	P	R	D	R	D
T	T	O	A	J	A	O	B
A	C	S	R	T	V	B	U
U	I	D	A	N	I	E	L
Q	V	H	S	U	D	R	S
U	Q	F	E	G	I	T	C
C	A	C	E	B	E	R	M

1. Víctor, 2. Sara, 3. David, 4. Robert, 5. Daniel, 6. Rebeca.

INTERDISCIPLINARIETAT

1. – Posar fil a l'agulla (p. 9): començar a fer una cosa.
- No badar boca (p. 38): no parlar, ser molt callat.
- Estar a l'aguait (p. 72): vigilar.
- Fer la gara-gara (p. 73): atreure l'afecte d'algú amb compliments o afalacs.
- Anar-se'n en orris (p. 77): espatllar-se, perdre's una cosa o projecte...
- Ficar-se de peus a la galleda (p. 83): dir quelcom inoportú, dir un gran disbarat.
- Mirar de fit a fit (p. 84): mirar fixament.

SOLUCIONARI

- En un tres i no res (p. 89): molt ràpid.
 - A trenc d'alba (p. 107): molt d'hora al matí.
- La segona part de la resposta és oberta.

- 2** a) Mirada comminatòria (p. 31): mirada que conté l'amenaça d'una pena.
- b) Conjectura (p. 33): judici que hom es forma de quelcom pels indicis que en té.
- c) Anar a l'excusat (p. 33): anar al vàter.
- d) Malastruc (p. 55): que porta desgràcia.
- e) Artell (p. 58): juntura dels ossos dels dits de les mans i dels peus.
- f) Impol·lut (p. 73): que no està tacat.
- g) Escarni (p. 73): allò que és objecte de burla per ridiculitzar.
- h) Garbuix (p. 84): embolic.
- i) Ostensible (p. 86): fet amb la intenció que hom se n'adoni, ben aparent.
- j) Enervant (p. 86): que ha perdut el nervi, l'energia.

3. Resposta oberta.

4. Resposta oberta.

5. Resposta oberta.

- 6** a) Democràcia: sistema de govern basat en el principi de la participació igualitària de tots els membres de la comunitat en la presa de decisions d'interès col·lectiu.
- b) Dictadura: concentració de tot el poder en les mans d'un sol individu o d'un únic grup polític i eliminació per la força de tota expressió de discrepància i oposició.
- c) Llibertat: estat o condició de qui és lliure, de qui no està subjecte a un poder estrany, a una autoritat arbitrària, de qui no està constret per una obligació, un deure, una disciplina, etc.

La segona part de la resposta és oberta.

7. Resposta oberta.

8. a) Ulm, 14 de març de 1879 – Princeton, Nova Jersey, 18 d'abril de 1955.

SOLUCIONARI

Físic alemany que es naturalitzà suís (1900), i posteriorment, nord-americà (1940). Educà a Munic i a Suïssa, es doctorà el 1905 a Zuric. Féu també estudis de música (era un bon intèrpret de violí). No trobà lloc en l'ensenyament fins al 1909 a la Universitat de Zuric (entre 1902-09 fou empleat d'una oficina de patents de Berna); el 1911 passà a la de Praga, el 1912 a l'escola politècnica de Zuric, i el 1913 a la Universitat de Berlín; dirigí l'institut de física Kaiser Wilhelm i fou membre de l'acadèmia prussiana de ciències. Els primers treballs publicats per Einstein daten del 1905 (com *Zur Elektrodynamik bewegter Körper*; 'Sobre l'electrodinàmica dels cossos en moviment'), quatre dels quals —els dedicats a l'anàlisi matemàtica del moviment brownià, a l'efecte fotoelèctric, a l'establiment de l'equivalència massa-energia i a exposar els fonaments de la teoria especial (o restringida) de la relativitat— s'ocupen en especial dels temes que havien d'impulsar l'espectacular i revolucionari tomb que ha fet passar d'una concepció newtoniana del món físic a la fornida per la geometrització espaciotemporal de la física moderna. En el decurs del decenni 1910-20 treballà per generalitzar la seva teoria relativista inicial, i els seus esforços per incloure-hi una teoria del camp gravitatori reeixiren el 1916, que publicà la famosa teoria de la relativitat (*Die Grundlagen der allgemeinen Relativitätstheorie*; 'Els fonaments de la teoria de la relativitat general'). El 1921 li fou atorgat el premi Nobel de física pel seu treball sobre l'efecte fotoelèctric. Viatjà pels EUA (on el 1921 féu una campanya prosionista), per Europa i per Àsia. Pel febrer del 1923, a través de l'enginyer Casimir Lana i Serrate, anà a Barcelona invitat pels cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi de la Mancomunitat —portats per Rafael Campalans— i per la Universitat; dictà un curset, reservat a iniciats, sobre la seva teoria de la relativitat, a l'Institut d'Estudis Catalans, on fou presentat per Puig i Cadafalch i per Esteve Terradas, i a l'Acadèmia de Ciències. Visità Poblet i, a Barcelona, la seu de la CNT, on fou rebut per Àngel Pestaña; l'ajuntament li féu un homenatge al Saló de Cent. El 1933, per la seva condició de jueu, s'hagué d'exiliar d'Alemanya i s'instal·là a Princeton, on fou membre de l'Institute for Advanced Study i on residí fins a la seva mort, treballant en la teoria de la relativitat generalitzada, en la teoria del camp unificat, la qual abasta alhora els fenòmens electromagnètics i gravitatoris, i en discussions crítiques sobre les interpretacions físicofilosòfiques de la teoria quàntica. El 1939 advertí el president Roosevelt, en una cèlebre carta, del perill que Alemanya s'anticipés als EUA sobre la investigació atòmica, cosa que motivà la creació del projecte Manhattan. Tanmateix, milità en el pacifisme. Einstein és una de les figures més representatives del procés científic del segle xx, i la seva personalitat ha ultrapassat l'àmbit merament científic per a esdevenir un símbol.

- b) El fet que gràcies a les teories d'Einstein un dia seria possible visitar altres planetes.
- c) Es tracta d'éssers metàl·lics amb intel·ligència pròpia, alienígenes procedents de llocs tan llunyans que et marejaves només d'imaginar-te'ls.
- d) Resposta oberta.
- e) Creu que hi ha vida en altres planetes, perquè hi ha milions de galàxies com la nostra i, per tant, seria absurd que només hi hagués vida en aquesta. La seva idea de l'Univers, però, no està renyida amb l'existència de Déu.
- f) Resposta oberta.

SOLUCIONARI

9. Resposta oberta.

LITERATURA COMPARADA

1. Resposta oberta.

2. Ray Bradbury va néixer el 22 d'agost de 1920 i va morir el 6 de juny de 2012. Fou novel·lista, escriptor d'històries curtes i assaig, dramaturg, guionista i poeta.

Va estudiar a la universitat, però un cop acabada la carrera es dedicà a vendre diaris a les cantonades de Los Angeles durant uns quants anys, i passava les nits a la biblioteca pública i de dia s'estava a la impremta. A partir de 1943 es convertí en escriptor a temps complet.

En total va publicar més de 30 llibres, prop de 600 històries curtes i poemes, assaigs i peces de teatre. Va rebre també diferents premis literaris i de reconeixement.

Podeu consultar aquestes pàgines web per ampliar-ne la informació:

ca.wikipedia.org/wiki/Ray_Bradbury
www.raybradbury.com/
www.literareafantastica.com.ar/biobrad.html

François Truffaut va néixer a París el 6 de febrer de 1932 i va morir el 21 d'octubre de 1984. Va ser crític de cinema, director i actor francès.

No era gaire bon estudiant, però era un apassionat de la lectura i el cinema. El 1946 deixà els estudis i va començar a viure de fer petites feines, però el van enviar a un correccional per robatori. Fundà un cineclub i, gràcies a un crític de cinema, començà a treballar, i cap al 1950 va escriure els seus primers articles.

S'allistà a l'exèrcit i fou enviat a Alemanya, però desertà i passà per la presó militar.

Finalment, el 1954 va dirigir el seu primer curtmetratge i el 1956 es convertí en ajudant de direcció de Roberto Rossellini. Dirigí pel·lícules fins a la seva mort, causada per un tumor cerebral.

Podeu consultar aquestes pàgines web per ampliar-ne la informació:

www.francoistruffaut.com/
www.biografiasyvidas.com/biografia/t/truffaut.htm
http://ca.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Truffaut

SOLUCIONARI

3. Resposta oberta.

4. Resposta oberta.

5. Resposta oberta.

6. George Orwell, el nom real del qual era Eric Arthur Blair, va néixer a Motihari, Bengala, el 25 de juny de 1903 i va morir a Londres, el 21 de gener de 1950 de tuberculosi.

Destacat comentarista polític i cultural, conegut més com a periodista, fou un dels grans assagistes del segle xx.

Va viure una època de gran pobresa. Com a membre del Partit Laborista Independent, es va unir a milers d'estrangers per lluitar per la defensa de la Segona República durant la Guerra Civil Espanyola. Va arribar a Barcelona el desembre de 1936. Arran de tota aquesta experiència viscuda, va escriure *Homenatge a Catalunya*.

El 1937 va rebre un tret al coll a prop d'Osca i va marxar al Marroc a recuperar-se; després tornà a Anglaterra.

Durant la Segona Guerra Mundial va col·laborar activament en la BBC i en el diari *Tribune*.

Podeu consultar aquestes pàgines web per ampliar-ne la informació:

www.biografiasyvidas.com/biografia/o/orwell.htm

www.bibliopolis.org/articulo/1984.htm

www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0047827